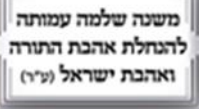

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מסטפוט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא. הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב יהודה אריה ב"ר יעקב שכטר זצ"ל סימה בת ברכה ע"ה

משנה ד'

שְׁלֹשָׁה יָמִים שלוש פעמים בשנה מוסקים את עצי הזית, וּבָהֶן שְׁלֹשָׁה שְׁלֹשָׁה שְׁמָנִים ובכל מסיק מפיקים שלושה סוגי שמנים. הַזֵּית הָרִאשׁוֹן במסיק הראשון: **מְגֻרְגְרוּ בְּרֹאשׁ הַזֵּית** במסיק הראשון של השנה, מוסק (קוטף) את הזיתים שגדלו בראש העץ, לפי שזיתים אלו מקדימים להתבשל, משום שהשמש זורחת עליהם וגורמת להם להתבשל מהר יותר, וְכֹתֵשׁ את הזיתים במכתשת, וְנוֹתֵן ולאחר שכתש מכניס אותם לְתוֹךְ הַסֵּל והשמן ניגר לתוך כלי שהיה מונח מתחת לסל, **רְבִי יְהוּדָה** חולק על תנא קמא ו... **אוֹמֵר**: שיש לשים את הזיתים שנכתשו **סְבִיבוֹת הַסֵּל** היינו על דפנות הסל, כך שהשמן יוצא החוצה דרך דפנות הסל, לפי שסובר רבי יהודה שבצורה זו יוצא השמן מזוקק יותר - **זֶה רִאשׁוֹן** והשמן הזה שניגר מעצמו מהסל לכלי, הוא הסוג הראשון והמובחר ביותר. **טָעַן בְּקוֹרָה** הניח קורה (קרש) על הזיתים הכתושים, על מנת שילחצו את הזיתים ויצא מהם שמן **רְבִי יְהוּדָה אוֹמֵר**: שבמקום קורה הניחו אבנים על הזיתים - **זֶה** השמן שיצא לאחר שהניחו על הזיתים את הקורה, או האבנים הוא **שְׁנִי** בטיבו, והוא הסוג היוצא מהמסיק. אח"כ **חָזַר וְטָחַן** את הזיתים ברחיים וְטָעַן ושוב הניח עליהם את הקורה - **זֶה** השמן היוצא לאחר הטחינה השניה וטעינת הקורה הוא **שְׁלִישִׁי** בטיבו והוא הסוג השלישי היוצא מהמסיק. השמן מהסוג **הָרִאשׁוֹן** כשר **לְמִנּוּרָה** שנאמר בו "שמן זית זך", וְהִשְׁאָר לְמִנְחוֹת ושני הסוגים האחרים היינו השני והשלישי כשרים למנחות. **הַזֵּית הַשְּׁנִי** בפעם השניה בשנה שבה היו מוסקים מהעצים **מְגֻרְגְרוּ בְּרֹאשׁ הַגֵּג** מוסק את הזיתים הגדלים בסמוך לגג הבית, כלומר הזיתים הגדלים באמצע העץ, שמתבשלים יותר מאוחר מאלו שבראש העץ, וְכֹתֵשׁ את הזיתים במכתשת, וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַסֵּל כמו שפירשנו לעיל, **רְבִי יְהוּדָה אוֹמֵר**: **סְבִיבוֹת הַסֵּל** - כמו שפירשנו לעיל **זֶה** השמן היוצא מן הסל מעצמו הוא **רִאשׁוֹן** בטיבו היינו הוא המובחר ביותר. **טָעַן בְּקוֹרָה** הניח קורה על הזיתים שנכתשו **רְבִי יְהוּדָה אוֹמֵר**: **בְּאֲבָנִים** שבמקום קורה הניח עליהם אבנים - **זֶה** השמן היוצא ע"י שהניחו על הזיתים קורה הוא **שְׁנִי** בטיבו. **חָזַר וְטָחַן וְטָעַן** - **זֶה שְׁלִישִׁי** בטיבו. השמן **הָרִאשׁוֹן** בטיבו כשר **לְמִנּוּרָה**, וְהִשְׁאָר לְמִנְחוֹת שני הסוגים האחרים כשרים למנחות. **הַזֵּית הַשְּׁלִישִׁי** בפעם השלישית בשנה שבה היו מוסקים את העצים, **עוֹטְנוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת עַד שֶׁיִּלְקַח** לוקח את הזיתים שמסק לבית הבד ומניח אותם בתוך ה'מעטן', שהינו מקום שבו מניחים את הזיתים עד שיבשילו, וּמַעֲלֵהוּ וּמְנַבְּו בְּרֹאשׁ הַגֵּג שהיות והזיתים היו במעטן כמה ימים הם מוצאים מוהל שריחו מסריח, לכן צריך להעלות אותם לראש הגג ולנגב אותם מהמוהל, וְכֹתֵשׁ אח"כ כותש את הזיתים, וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַסֵּל כמו שפירשנו לעיל **רְבִי יְהוּדָה אוֹמֵר**: **סְבִיבוֹת הַסֵּל** כמו שפירשנו לעיל - **זֶה** השמן שיצא מהסל מעצמו הוא **רִאשׁוֹן** בטיבו. **טָעַן בְּקוֹרָה**, **רְבִי יְהוּדָה אוֹמֵר**: **בְּאֲבָנִים** - **זֶה** השמן שיצא לאחר טעינת הקורה/אבנים הוא **שְׁנִי** בטיבו. **חָזַר וְטָחַן וְטָעַן** - **זֶה** השמן שיצא לאחר שחזר וטחן וטען הוא **שְׁלִישִׁי** בטיבו. **הָרִאשׁוֹן** בטיבו כשר **לְמִנּוּרָה**, וְהִשְׁאָר לְמִנְחוֹת ושני סוגי השמנים האחרים כשרים למנחות.

רבינו עובדיה מברסגורא
שלושה ימים - שלוש פעמים בשנה מלקטים את הזיתים. ובהן שלוש שמנים, בכל פעם יש שלושה מינים שמן. **הזית הראשון** - פעם ראשונה שמלקט. **מגרגרו בראש הזית** - מלקט גרגרים שהן בראש הזית, שהן מתבשלים תחילה לפי שהחמה זורחת עליהן ומבשלתן. **לתוך הסל** - ומסתגן ויוצא והכלי תחת הסל לקבל השמן. **רבי יהודה אומר סביבות דופני הסל** - נותן את הזיתים והשמן זה דרך הדפנות ונופל לשולי הסל ומשם מסתגן ויוצא ונמצא מזוקק. שהפסולת נשאר מדובק בדופני הסל. אבל לא יתנם בשולי הסל, מפני שמתערב בו שמן ושמרים ויוצאים ונמצא שמן עכור. והשמן הזה מאליו בלא שום טעינה נקרא שמן ראשון של הזית הראשון. **טען בקורה** - זיתים שבסל. **רבי יהודה אומר באבנים** - ולא בקורה. שהקורה כבדה ומוציאה את השמרים. **חזר וטחן** - ברחיים, את הזיתים שתחת הקורה, וטען אחר כך הקורה. **הראשון למנורה** - דביעין שמן זית זך. **והשאר כשר למנחות** - דלא כתיב בהו זך. **הזית השני** - פעם שניה כשמלקט את שנמצאים מבושלים עתה. **מגרגרו בראש הגג** - מלקט הגרגרין הסמוכים לגג. שזיתיהן היו סמוכים לגגותיהן, ואותן מתבשלים בשניה. **הראשון** - שיצא קודם טעינה, כשר למנורה. **הזית שלישי** - שמתלקט פעם שלישית, אין מתבשלים לעולם כל צרכן, שהן ענפים שתחת הגג שאין חמה מגעת בהם. **עוטנו** - לשון מעטן של זיתים, שהיא הגומא שמניחים בה הזיתים כדי שיתעפשו שם. ולשון מקרא הוא, "עטיניו מלאו חלב" (איוב כ"א). **שילקה** - שיתעפש. **ומנגבו בראש הגג** - דמתוך שהוא צבור ומכונס במקום אחד ארבעה וחמשה ימים זה מאליו מוהל שאינו יפה, לפיכך צריך לנגבו.

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלזינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

משנה ה'

רבינו עובדיה מברטנורא
שוין – לאו לכל מילי שוין, דהא
בכולהו תנן הראשון למנורה והשאר
למנחות, אלא שוין למנחות קאמר.
ומשום דקיי"ל בכל מקום מבוחר
נדרין, שיביא מן המובחר, קא משמע
לן השתא שהראשון שבשני והשני
שבראשון שוין. שאם יש לו מנחה
להביא ויש לו משניהם, מאיזה
שירצה יביא. אבל אם יש לו משלישי
שבראשון ומראשון שבשני, יביא
מנחתו מראשון שבשני שהוא מבוחר.

הָרֵאשׁוֹן השמן הראשון בטיבו **שְׁפָרְאשׁוֹן** שנעשה במסיק הראשון של השנה - **אֵין**
לְמַעַלְהָ מִמֶּנּוּ הוא המובחר והמשובח ביותר. השמן **הַשְּׁנִי** בטיבו **שְׁפָרְאשׁוֹן**
שנעשה במסיק הראשון, וְהָרֵאשׁוֹן והשמן הראשון בטיבו **שְׁבִשְׁנֵי** שנעשה במסיק השני
של השנה - **שְׁוִין** לעניין המנחות, היינו שאם צריך להביא מנחה ויש לו את אחד משני סוגי
השמנים הללו, יכול להביא איזה שמן שירצה*. השמן **הַשְּׁלִישִׁי** בטיבו **שְׁפָרְאשׁוֹן**
שנעשה במסיק הראשון וְהַשְּׁנִי והשמן השני בטיבו **שְׁבִשְׁנֵי** שנעשה במסיק השני
וְהָרֵאשׁוֹן והשמן הראשון בטיבו **שְׁבִשְׁלִישִׁי** שנעשה במסיק השלישי - **שְׁוִין** לעניין
המנחות, היינו שאם צריך להביא מנחה ויש לו את אחד משלושת המינים הללו יכול להביא
איזה שמן שירצה. השמן **הַשְּׁלִישִׁי** בטיבו **שְׁבִשְׁנֵי** שנעשה במסיק השני, וְהַשְּׁנִי
והשמן השני בטיבו **שְׁבִשְׁלִישִׁי** שנעשה במסיק השלישי - **שְׁוִין** לעניין המנחות כמו
שביארנו לעיל. ברם השמן **הַשְּׁלִישִׁי** בטיבו **שְׁבִשְׁלִישִׁי** שנעשה במסיק השלישי -
אֵין לְמַטָּה מִמֶּנּוּ הוא הסוג הכי פחות מובחר מכולם, ואין לוקחים ממנו למנחות אלא
אם כן אין שמן אחר מטיב טוב יותר ממנו. עתה מדייקת המשנה ואומרת **אֵף הַמְּנָחוֹת**
הֵיוּ בְּדִין היה ניתן ללמוד בקל וחומר גם למנחות **שְׁיִטְעֵנוּ** שיהיו צריכים להביא
למנחות **שְׁמֶן זֵית זָךְ** כמו למנורה, שכן **מָה אִם הַמְּנֹרָה שְׁאִינָה לְאֲכִילָה**
השמן ששמים בה אינו נאכל, **טְעוּנָה שְׁמֶן זֵית זָךְ** צריך להשתמש להדלקה בשמן זית
זך, **הַמְּנָחוֹת שֶׁהֵן לְאֲכִילָה** לאכילת המזבח, היינו שמקריבים אותם על הזבח, **אֵינוֹ**
דִּין שְׁיִטְעֵנוּ שְׁמֶן זֵית זָךְ והרי זהו קל וחומר שיצטרפו גם למנחות שמן זית זך, לכן
נכתב במפורש בתורה - **תִּלְמוּד לֹמֶר (שמות כז, כ) "זָךְ כְּתִית לְמֵאֹר"** שמפסוק
זה למדים שדווקא למנורה צריך שמן זך כתיבתו היינו שמן היוצא מן הזיתים שרק נכתשו
וְלֹא זָךְ כְּתִית לְמְנָחוֹת אך אין צורך שלמנחות יביאו שמן זך כתיבתו, לכן השמן
הראשון שבכל מסיק שהוא נכתש בלבד, כשר למנורה, ואילו השמנים האחרים שגם הניחו
עליהם קורה/אבנים, או השמנים שיצאו לאחר שנכתשו הזיתים בפעם השניה כשרים
למנחות ולא למנורה.

*ברם אם יש לו שמן מאחד הסוגים הללו ויש לו שמן משאר סוגי השמנים שהוזכרו
במשנה הקודמת, כגון: שיש לו שמן ראשון בטיבו מן המסיק השני ויש לו גם שמן שהוא
שלישי בטיבו מן המסיק הראשון צריך להביא את השמן הראשון בטיבו מן המסיק השני,
לפי שהוא מובחר יותר מן השמן שהינו שלישי בטיבו מן המסיק הראשון. ולמנורה יש
לקחת רק את השמן הראשון בטיבו שבכל מסיק.